

Samen werken aan toekomstbestendig waterbeheer in een turbulente tijd

Coalitieakkoord 2023-2027
Hoogheemraadschap van Schieland
en de Krimpenerwaard

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is een uitvoeringsgericht en proactief waterschap. Dat doen wij duurzaam, betaalbaar en toekomstbestendig voor de leefbaarheid van ons gebied. Zo dragen wij bij aan een leefbare en krachtige omgeving met ruimte voor economische en maatschappelijke ontwikkeling. Het nieuwe bestuur staat voor grote en complexe uitdagingen, van de beschikbaarheid van voldoende zoetwater, wateroverlast en waterveiligheid, tot en met waterkwaliteit, vermindering bodemdaling en verbetering van de biodiversiteit.

Wij werken in een context die sterk in beweging is. Een context met grote maatschappelijke ontwikkelingen en urgente opgaven zoals de klimaatverandering met steeds grotere extremen, de opgave in het landelijk gebied, de woningbouwopgave, de biodiversiteit, de energietransitie en de geopolitieke en economische turbulentie.

Wij kiezen daarom voor een akkoord op hoofdlijnen, met (financiële) ruimte om verstandig om te gaan met de ontwikkelingen die op ons afkomen.

Wij willen de maatschappelijk opgaven samen met anderen aanpakken en oplossen. Wij werken graag samen met de fracties binnen de VV en met onze partners, inwoners en bedrijven, agrariërs en tuinders en natuurbeheerders.

Wij staan voor de doelen en opgaven zoals verwoord in het huidige Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP) en voeren deze uit binnen het financiële kader. Na totstandkoming van het WBP zijn er recente ontwikkelingen zoals het nog te ontwikkelen Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG), en de kamerbrief Water en bodem sturend. Daarom willen wij de evaluatie van het WBP vervroegen. Vooruitlopend op deze evaluatie leggen wij de onderstaande accenten.

Samenwerken en innovatie hoog in het vaandel

Wij werken samen met andere overheden aan de maatschappelijke opgaven passend bij onze waterschapstaak. Wij betrekken onze inwoners, bedrijven en andere organisaties bij ons werk en wij werken samen op een uitnodigende en transparante manier. We vinden het belangrijk dat bewoners en bedrijven ons werk kennen en zich bewust zijn van het belang en de eigen rol als het gaat om voldoende en schoon water. We creëren ruimte om projecten op basis van co-creatie uit te voeren. Wij zetten stevig in op (digitale) innovatie in alle onderdelen van ons werk.

KRW-doelen

Het halen van de KRW-doelen in onze wateren is een van onze prioriteiten. Een intensievere aanpak is nodig om de waterkwaliteit te verbeteren. Dit betekent dat we naast de maatregelen voor doelbereik in 2027 extra inzetten

op het beperken van de emissies van onszelf, de land- en tuinbouw, het bedrijfsleven en onze inwoners. Dit doen we door meer in te zetten op innovatie, door meer in gesprek te gaan met de verschillende partijen, voorlichting te geven en door meer en gericht toezicht. We gaan door en intensiveren waar mogelijk onze inzet op het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en de Emissieloze Kas om de positieve effecten daarvan verder uit te breiden en daardoor met de sector resultaat te boeken.

Zeer zorgwekkende stoffen mogen niet in het water terecht komen. Wij pleiten voor een bronaanpak: voorkomen dat stoffen in het milieu komen. Via de Unie van Waterschappen oefenen wij druk uit voor strengere richtlijnen bij toelating van zulke stoffen.

Wij onderzoeken hoe we ons vigerende visbeleid milieuvriendelijker kunnen maken. Dit doen wij samen met de hengelsportverenigingen.

Waterveiligheid

Met de huidige klimaatverandering en zeespiegelstijging is het essentieel dat onze dijken voldoen aan de landelijke veiligheidseisen, voor zowel onze primaire als regionale waterkeringen.

Wij zijn van mening dat het Hoogwaterbeschermingsprogramma de kosten van de dijkversterkingsprojecten (minus de 10% eigen bijdrage) moet blijven vergoeden (inclusief de voorfinanciering). De extra rentelasten van de voorfinanciering dienen onderdeel te zijn van de subsidies van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Wij hebben oog voor meekoppelkansen zoals voor natuurontwikkeling en recreatie bij het onderhoud en aanleg van onze werken.

De bever wordt steeds vakeresignaleerd in ons gebied; dit verdient extra aandacht en inzet.

Stedelijk afvalwater¹

Doordat de huidige manier van zuiveren van het afvalwater onvoldoende is om microverontreinigingen te verwijderen, wordt de Europese richtlijn Stedelijk afvalwater aangescherpt.

1. Stedelijk afvalwater is huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander afvalwater. De gemeente zorgt voor transport van dit water naar de rioolwaterzuivering.

Hierdoor zijn op termijn aanpassingen noodzakelijk van onze AWZI's. Dit is een complexe en technische uitdaging met een forse financiële impact.

Wij wachten de aanscherping van de richtlijn niet af, maar zetten al in deze periode stappen om op deze Europese richtlijn in te spelen. Zo verkennen wij voor alle installaties wat nodig is om op doelmatige en efficiënte wijze aan de toekomstige richtlijn te voldoen. Verder starten wij voor de AWZI Kortenoord nog deze periode met de uitbreiding. Ook zal op basis van de onderzoeken gestart worden met de voorbereiding voor de uitbreiding van een tweede AWZI. Zo spelen we niet alleen in op toekomstige ontwikkelingen, maar worden de investeringen in de tijd gespreid.

Wij onderzoeken de mogelijkheden van nieuwe vormen van afvalwaterbehandeling (nieuwe sanitatie). We stimuleren gemeenten, inwoners en bedrijven om regenwater zoveel mogelijk af te koppelen van het riool. Het gemeentelijk rioleringsbeleid wordt in overleg verder geoptimaliseerd.

Klimaat en ruimte

De bouwopgaven in ons gebied zijn groot en vragen om afstemming met de “water en bodem sturend”-gedachte.

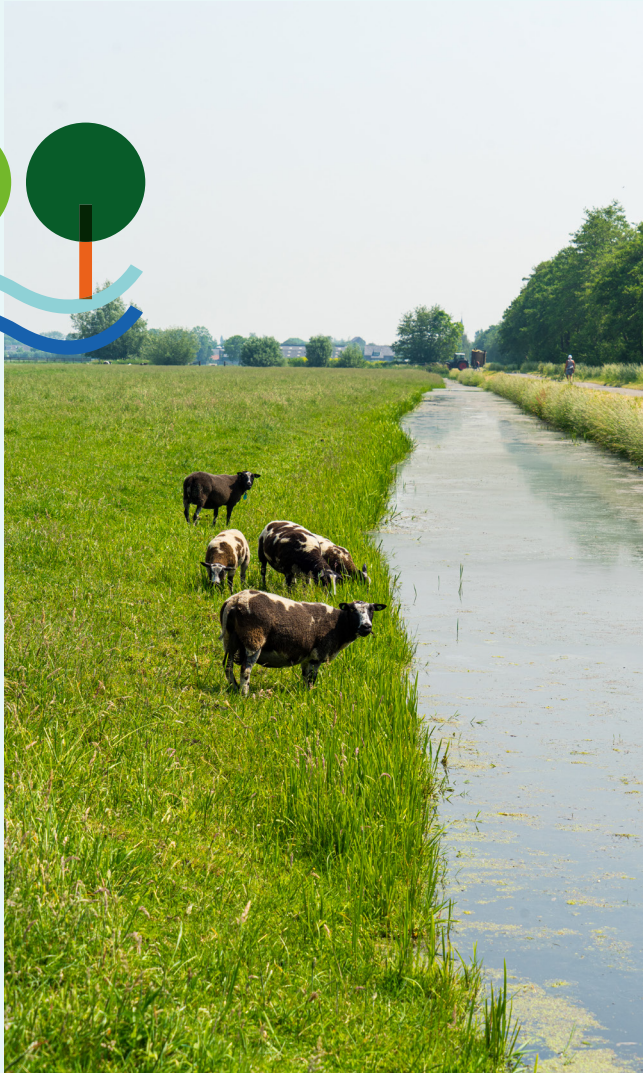
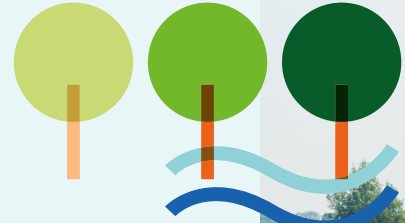
Wij zorgen dat HHSK vanaf het begin actief bij ruimtelijke ontwikkelingen is betrokken en dat zo de waterbelangen worden meegenomen in de planvorming. Ook

bewoners en bedrijven willen vaak bijdragen aan een groenere leefomgeving die meer water kan opvangen en droogte tegengaat (afkoppeling hemelwater bevorderen en versterking van buitenruimte en tuinen tegengaan). Wij stimuleren het waterbewustzijn. Wij ondersteunen onze inwoners door te laten zien wat zij kunnen doen en blijven hiervoor subsidies beschikbaar stellen.

Landelijk gebied (ZH-PLG)

Wij onderschrijven de inzet van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de Zuid-Hollandse uitwerking ervan, ZH-PLG, een vitaal platteland met de belangen van natuur, water en klimaat als randvoorwaarden voor de ontwikkeling. Samen met alle partners in het gebied, en onder leiding van de provincie Zuid-Holland, onderzoeken wij hoe wij het gebied een integraal perspectief kunnen bieden waarbij ruimte is voor vitale landbouw. Vanuit het waterschap zetten wij in op onze eigen doelen van een robuust en klimaatbestendig watersysteem en het halen van de KRW-doelen.

Wij onderzoeken nieuwe technieken en ontwikkelingen om de bodemdaling te remmen zoals WIS (onafhankelijk van het oppervlaktepeil) en Klei in 't veen om zo de CO2-uitstoot te beperken. De gevolgen voor de benodigde watervraag en eventuele wateroverlast zijn hierbij ook van belang. In overleg met overheden, bedrijven,

agrariërs en natuurorganisaties onderzoeken wij de mogelijkheden om zoetwatertekorten te voorkomen en op welke wijze we moeten omgaan met de verzilting.

Agrarisch natuurbeheer wordt gestimuleerd om het landschap en de natuur te beschermen. Landbouw met bestendig grasland in de veengebieden is hierbij een mogelijkheid.

Biodiversiteit

Wij vinden het van belang dat wij bij ons handelen rekening houden met wat in ons gebied leeft. We behouden en verbeteren de biodiversiteit voor een ecologisch gezond en veerkrachtig netwerk van dijken, watergangen en

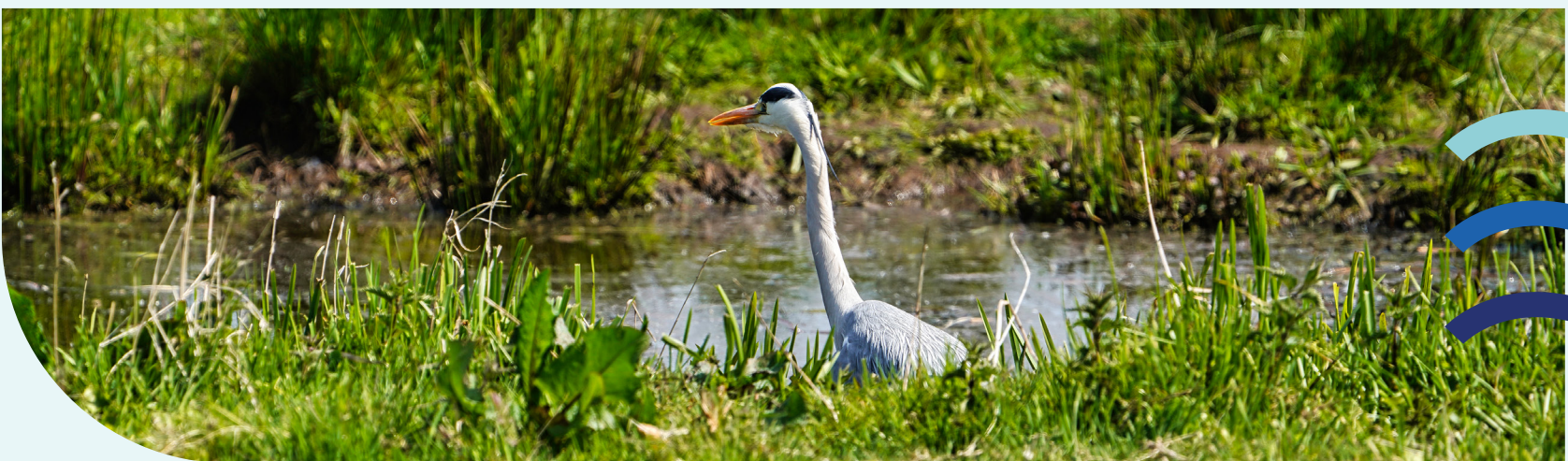
terreinen. We zorgen ervoor dat wij waar mogelijk bij onze taakuitoefening de (waterschaps-gerelateerde) biodiversiteit herstellen. We staan open voor samenwerking met natuur- en recreatieorganisaties. We stellen in afstemming met de belanghebbenden een integraal biodiversiteitsbeleid en een uitvoeringsplan op voor het bevorderen van biodiversiteit.

Invasieve exoten

Wij werken aan sterke ecosystemen. Dit heeft een positief effect op een natuurlijke biodiversiteit waarbij invasieve exoten minder kans maken. Waar nodig zetten wij in op een gerichte aanpak van invasieve exoten. We besteden ook aandacht aan de bronoorzaak van de

komst en excessieve groei van deze soorten. Wij onderzoeken hoe we onze inwoners en organisaties kunnen betrekken bij het signaleren en bestrijden van invasieve waterplanten en exoten. We houden hierbij oog voor onze eigen verantwoordelijkheid.

Wij zetten samen met onze partners vol in op de lobby richting het ministerie van LNV en de provincie. Wij vinden dit de aangewezen partijen om de kosten van de bestrijding van de rivierkreeft te financieren en te faciliteren. Ter voorbereiding stellen we een goed en effectief plan voor de aanpak van de rivierkreeften op. Wij willen input geven voor de onderzoeksagenda van het ministerie van LNV.

Energie en circulariteit

Verschillende van onze ambities op het gebied van energie en circulariteit, zoals verwoord in het WBP, worden steeds meer in wetgeving en convenanten omgezet. We spannen ons op een doeltreffende en doelmatige manier in voor deze ambities en we schuiven het niet voor ons uit. Wij willen in 2025 energie-neutraal zijn en de energietransitie versnellen zodat ons waterschap (zonder bijdrage uit deelnemingen) zo mogelijk al voor 2030 per saldo in de eigen energiebehoefte kan voorzien. Waar we met de energietransitie al grote stappen hebben gezet, staat circulariteit en het terugdringen van methaan en lachgas (beide broeikasgassen die vrijkomen tijdens het zuiveringsproces) en het beperken van milieu-impact van onze projecten en polymeren (die we gebruiken in het zuiveringsproces) nog relatief in de kinderschoenen. Hiermee willen we deze periode voortvarend aan de slag. Voor circulair inkopen en aanbesteden (scope 3) willen we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.

Digitale transformatie, informatie-beveiliging en datagedreven werken

Automatisering en voortschrijdende digitalisering bieden mogelijkheden om onze bedrijfsprocessen en dienstverlening slimmer in te richten en verder te verbeteren. Het kan daarnaast ook risico's met zich meebrengen rondom onder meer privacy en de beschikbaarheid van onze systemen. We optimaliseren de fysieke en elektronische beveiliging van gegevens, netwerken en eigendommen en vergroten onze cyberweerbaarheid om te voldoen aan de Europese NIB2-richtlijn, waar mogelijk in een breder verband. De gegevens die we bij ons werk genereren, proberen we meer en meer te ontsluiten en aan te wenden voor slimme toepassingen en efficiëntere bedrijfsvoering.

Eigendommenbeheer

Onderzocht zal worden of het beheer van (delen van) de vastgoedportefeuille, waaronder de erfpachtover-

eenkomsten, kan worden geoptimaliseerd inclusief een eventuele uitbesteding.

De verkoop van het blooteigendom van de erfpachtpercelen zal worden bevorderd.

Uitvoerbaarheid

Wij hebben oog voor de werkdruk en de hoeveelheid openstaande vacatures binnen de organisatie. We houden hier met de planning en ambities rekening mee. We hechten aan een verstandig personeelsbeleid dat ook rekening houdt met de kansen die diversiteit en inclusie bieden.

Financieel kader

Er komt het nodige op ons af. Hogere loonkosten en inflatie, nieuwe Europese en landelijke wetgeving en richtlijnen, bijvoorbeeld de richtlijn Stedelijk afvalwater, en ook door de klimaatveranderingen, de verstedelijking en opgaven in het landelijke gebied. De komende periode zullen we hiermee moeten omgaan en hier slim op in moeten spelen.

Wat moet, doen we. En wat moet, doen we verstandig. Zonder fratsen, want iedere euro die we uitgeven moet worden betaald door de belastingbetaler van HHSK. De afgelopen periode heeft geleerd dat het sturen op vooraf afgesproken financiële maximale groei zonder rekening te houden met inflatie niet realistisch is. We beschouw-

en inflatie als gegeven. Wij kiezen een financiële werkwijze, niet als klemmend richtsnoer, maar wel als richtlijn voor een goede samenwerking tussen verenigde vergadering (VV), dagelijks bestuur en organisatie waarbij het budgetrecht vanzelfsprekend bij de VV ligt. Wij streven naar het beperken van stijgingen en schommelingen in de tarieven. Wijzigingen moeten altijd goed uitlegbaar zijn. We houden rekening met de toekomst. Eventuele overschotten bij de jaarrekening gebruiken we om de reservepositie en het eigen vermogen te versterken. Indien wat onontkomelijk is, leidt tot flinke lastenstijging doordat de reserves niet afdoende zijn, is dat reden tot heroverweging van ambities en eventuele tempo-risering.

We letten op de kosten en benutten kansen voor externe financiering. Bij toename van de kosten als gevolg van extra ambities of de opgaven die moeten zoals nieuwe wettelijke taken, kiezen we voor een benadering die sober en doelmatig is. Bij de dekking van de kosten hebben we oog voor het 'anders werken' (innovatie, efficiency, samenwerking, enzovoort) en kijken we waar mogelijk naar ombuigingen.

We hebben de bereidheid budget beschikbaar te stellen voor onderzoeken om later weloverwogen te kunnen besluiten over de uitdagingen in ons beheersgebied.

De koers is scherp aan de wind, maar zonder kosten voor ons uit te schuiven. Dit is op termijn niet houdbaar en dus onwenselijk. Waar noodzakelijk spreiden we kosten door investeringen naar voren te halen waar we in de toekomst extra kosten verwachten. We willen onze toekomstige

generaties niet belasten met onze kosten. We sturen dan ook nadrukkelijk op onze kapitaallasten. Het streven blijft de netto schuldquote te beperken tot maximaal 2,8. Belangrijk is ook dat we ernaar streven dat de kapitaallasten ook in de toekomst minder dan 25% van de totale lasten blijven. Wij zijn bereid daarvoor strenger te letten op wat we kapitaliseren.

Wij hebben oog voor meer dan alleen financiële cijfers. We onderzoeken hoe en wanneer we een maatschappelijke jaarrekening op praktische wijze kunnen vormgeven, waarin de financiële en niet-financiële gegevens (zowel op sociaal als ecologisch vlak) worden samengebracht in het licht van komende wetgeving.

Bij de invoering van het nieuwe belastingstelsel willen we in de verdeling van lasten tussen de verschillende groepen geen grote verschuivingen. We beschouwen daarbij de verdeling van lasten in een historisch perspectief. Voor het jaar 2024 achten wij het redelijk als in de kostentoedeling van de watersysteemheffing het aandeel voor de ingezetenen wordt verlaagd naar 52%.

De huidige kwijscheldingsregeling(en) veranderen we niet. We onderzoeken de mogelijkheden en consequenties van een waterzuiveringsheffing op basis van het verbruik van drinkwater. Bij de belastinginning is sociaal incasseren het uitgangspunt. We zoeken daarbij naar verdere optimalisatie van het sociale inningsbeleid. Verder kijken we hoe de groep die thans recht heeft op kwijschelding, maar daar geen gebruik van maakt, beter bereikt kan worden.

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Maasboulevard 123
3063 GK Rotterdam
Postbus 4059
3006 AB Rotterdam

Telefoon (010) 45 37 200
info@hhs.nl
www.schielandendekrimpenerwaard.nl

